

hiztegitxoak.eu

Quechua

(Cusco)

EUSKARA

Imaynalla	kaixo
Allin p'unchay	Egun on!
Allin Sukha	Arratsalde on!
Allin Tuta	Gabon!
Allinta puñunki	Ondo lo egin!
Tupanchis kama/ taytachallawanña	Agur!
Asniq kama	Gero arte!
Ama hina kaychu	Mesedezâ€!
Añay	Eskerrikasko!
Ari/manan	Bai/ Ez
Imaynallan	Zer moduz?
Allin/kusa	Ondo!
Allinpuni/kusapuni	Oso ondo!
Mana allin	Gaizki!
Chhayna chhayna	Erdipurdi!
Noqan Antton kani/noqan kani Antton	Antton naiz.
Iman sutyiki?	Zein da zure izena?
Noqaq sutyimi Maitane	Nire izena Maitane da
Hayk'an watayki?	Zenbat urte dituz?
28 watayuqmi kani	Nik 28 urte ditut. Eta zuk?
Maymantan kanki?	Nongoa zara?
Basurimantan kani	Ni Basaurikoa naiz.
Bubaqâ Senegalmantan	Buba Senegalekoa da.
Maypin tiyanki?	Non bizi zara?
Aretxabeletapin tiyani	Ni Aretxabaletan bizi naiz.
Wayqeyqa Elgetapin tiyan	Nire anaia Elgetan bizi da.
Euskara simi rimayta yachankichu?/ Euskara simi rimayta yachankichu?	Bai, pixka bat!
Ari, chikallanta/ari, yanqallata	Bai, pixka bat!
Chikallantan yachashani/pishillatan qachashani	Chikallanteen ari naiz.
Maypi Qellqa taqey?	Non dago liburutegia?
Ayuntamiento kinraypi.	Udaletxearen ondoan.

Maypi Hisp'ana p'itita?	Non dago komuna?
Llapan siwk	Dana zuzen
Pañaman	Eskuman
Lloq'eman	Ezkerrean
Wichay	Goian
Uray	Behean
Qhepa	Atzean
Chuchu	Aurrean
Machana wasi/ujyana wasi	Taberna
Aycha wasi	Harategia
Challwa wasi/challwa qhatuna wasi.	Arrandegia
Qellqa patara qhatuna wasi	Liburu denda
Taripana(en personas-taripasqa)(juzgar taripay)	Juzgar (taripay)
Huch'uy hanpina wasi	Anbulatorioa
Euskeraq suntur	Euskara elkarte
Yachay tarpu wasi	Kultur etxea
Ñawichay kuyu wasi	Zinema
Waynakunaq wasin	Gaztetxea
Pukllay kancha	Ludoteka
Tusuna wasi.	Dantzalekua
Manqos wasi/taytachaqa wasin	Eliza
Mezquita	Meskita
Kunan	Gaur
Qayna p'unchay/qaynuanchay	Atzo
Paqarin	Bihar
Kunanan	Orain
Naupa	Lehen
Chaymanta	Gero
Munaycha	Politik, eder

Millay	Itsusi, zatar
Misk'i	Goxo
Tutamanta	Goiz
Sukha	Berandu
Atiylla	Erraza
Sasa	Zaila
Hatun poqoy	Handi
Huch'uy	Txiki
Paya	Zahar
Wayna	Gazte
Askha	Asko
Aslla	Gutxi
Pishi/pishi	Pixka bat
Kichasqa	Zabalik
Wisq'asqa	Itxita
Pishinchay/ yanqanchay	Poliki
Usqhay/usqhayman	Azkar
LLINPHIKUNA	KOLOREAK
Yana	Beltza
Yuraq	Zuria
Q'ellu	Horia
Puka	Gorria
Q' ellu puka	Laranja
Anqas	Urdina
Q'omer	Berdea
Ch'unpi	Marroia
Kulli	Morea
Yuraq puka	Arrosa

P'UNCHAYKUNAQ SUTIN	ASTEKO EGUNAK
Killachay	Astelehena
Antichay	Asteartea
Qoyllurchay	Asteazkena
Illapachay	Osteguna
Ch'askachay	Ostirala
K'uychichay	Larunbata
Intichay	Igandea

WATAQ KILLANKUNA-meses del año	ILABETEAk
Kamay raymi	Urtarrila
Hatun poqoy	Otsaila
Pauqar waray	Martxoa
Ayriway	Apirila
Aymuray	Maiatza
Inti Raymi	Ekaina
Anta Situwa	Uztaila
Qhapaq Situwa	Abuztua
Unu Raymi	Iraila
Qoya Raymi	Urria
Ayamarq'ay	Azaroa
Qhapaq Raymi	abendua

PACHAQ MIT'ANKUNA	URTAROAK
--------------------------	----------

Chirau mit'a	Negua
Uqar waray mit'a	Udaberria
Poqoy mit'a	Uda
Aparkilla mit'a	Udazkena
YUPAYKUNA	ZENBAKIAK
Huj	Bat
Iskay	Bi
Kinsa	Hiru
Tawa	Lau
Pisqa	Bost
Soqta	Sei
Qanchis	Zazpi
Pusaq	Zortzi
Isqon	Bederatzi
Chunka	Hamar
Chunka hujniyuq	Hamaika
Chunka iskayniyuq	Hamabi
Chunka kinsayuy	Hamahiru
Chunka tawayuy	Hamalau
Chunka pisqayq	Hamabost
Chunka soqtayuy	Hamasei
Chunka qanchisniyuq	Hamazazpi
Chunka pusaqniyuq	Hamazortzi
Chunka isqonniyuq	Hemeretzi
Iskay chunka	hogei

Iskay chunka hujniyuq	Hogeita bat
Iskay chunka iskayniyuq	Hogeita bi
Iskay chunka kinsayuy	Hogeita hiru
Kinsa chunka	â€!
Kinsa chunka hujniyuq	Hogeita hamar
Kinsa chunka iskayniyuq	Hogeita hamaika
Kinsa chunka tawayuy	Hogeita hamabi
Tawa chunka	Hogeita hamalau
Pisqa chunka	â€!
Soqta chunka	Berrogei
Qanchis chunka	Berrogeita hamar
Pusaq chunka	Hirurogei
Isqon chunka	Hirurogeita hamar
Pachaj	Laurogei
Pachaj hujnin	Laurogeita hamar
Pachaj chunka hujniyuq	Ehun
Pachaj pisqa chunka iskayniyuq	Ehun eta bat
	Ehun eta hamaika
	Ehun eta berrogeita hamabi

KAY	IZAN
Noqa kani	Ni naiz
Qan kanki	Zu zara
Paymi	bera da
Noqanchis kanchis	Gu gara
Qankuna kankichis	Zuek zarete
Paykuna kanku	Haiek dira

Kay	UKAN/EDUKI
Noqaq kan	Nik dut / daukat
Qanpa kan	zuk duzu/ daukazu
Paypa kan	Hark du/ dauka
Noqanchispa kan	Guk dugu/ daukagu
Qankunaq kan	Zuek duzue/ daukazue
Paykunaq kan	Haiek dute/ daukate

Pi?	NOR?
Ima?	ZER?
Piman/pita?: de acuerdo a la accion	NORI?
Pijpa,peqpa?	NOREN?
Piwan?	NOREKIN?
Maypin?	NON?
Maymanta?	NONGO?
Maymanta?	NONDIK?
Mayman?	NORA?
Imanaqtin/imarayku?	ZERGATIK?
Hayk'aq?	NOIZ?
Hayk'a?	ZENBAT?
Imayna? (Kay)	NOLA?
Imayna? (kay)	NOLAKO(a)?

Noqa(q)	NIRE(a)
----------------	----------------